

- Voor de stilte
- Eric van Limpt
- Een nieuw kleed
- Leef!

NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrief Augustus 2014

Voor de stilte

Een film die het naderende einde bespreekbaar maakt en laat zien hoe de laatste levensfase wordt ervaren en beleefd in een hospice. Dát was wat filmmaker Richard Dols voor ogen had toen hij de documentaire 'Voor de stilte' maakte. "Het hospice zit vol leven."

Lach en traan

Een hospice, dat is toch een plek waar mensen vooral bezig zijn met sterven? Het is een hardnekkig misverstand, waar ook filmmaker Richard Dols last van had. Tot een goede vriend van hem overleed. "Van zijn zoon hoorde ik achteraf dat zijn vader in het hospice een netwerk opnieuw had aangelegd, en dat hij twee medewerkers een iPad had aangesmeerd. Hij was namelijk helemaal gek van Apple. Ik vond het verrassend dat hij dat nog allemaal had gedaan, het klopte

helemaal niet met het beeld dat ik van een verblijf in een hospice had. Ik vond het ook geweldig; blijkbaar kun je nog dingen doen, ook als het einde nadert."

Een bijzonder inzicht. Dols vroeg zich af: zou hier een film inzitten? Hij maakte een paar korte portretten ("Ik moest beeldmateriaal hebben om aan hospices te kunnen laten zien wat mijn bedoeling was") en inmiddels is het project, getiteld 'Voor de stilte', voltooid. "De bedoeling was om acht losse portretten te maken, en daarnaast een film. Tijdens het draaien bedachten we dat een film, met daarin de acht verhalen gecombineerd, nog krachtiger zou zijn."

Was het niet loodzwaar, maandenlang filmen in een omgeving waarin de dood nooit ver weg is? "Natuurlijk was het soms pittig, maar we hebben ook echt gelachen. Ook tijdens de première van de film was in de zaal soms gelach te horen. Dat is goed, het maakt het onderwerp draaglijk. Een lach en een traan gaan prima samen." Bovendien, zo ondervond Dols tijdens het filmen, bleken de hospices vol leven te zitten. "Dat klinkt misschien wat vreemd,

maar juist in een hospice zijn mensen bewust bezig met de tijd en energie die ze nog hebben. Het is natuurlijk per persoon en situatie verschillend wat nog mogelijk is, maar ik vond het mooi om te zien dat sommigen met de resterende krachten het leven toch nog naar hun hand probeerden te zetten."

Bespreekbaar maken

Versillende hospices in Nederland verleenden hun medewerking aan 'Voor de stilte'. Ook in Hospice Bardo werd een gast gevolgd voor de documentaire (zie interview op pagina 2). Behalve een indrukwekkend document, dat volgens een recensent "uitgaat van de mens en zijn levensverhaal, en daarmee raakt aan de kern van de palliatieve zorg", is de film ook uitstekend voorlichtingsmateriaal. "Ons doel was om deze fase van het leven onder de aandacht te brengen. Juist door de mensen die er mee te maken hebben aan het woord te laten, wordt het hopelijk meer onderdeel van het leven. Idealistisch misschien, maar ik hoop dat deze film het onderwerp makkelijker bespreekbaar maakt. Veel mensen vinden het een 'naar' onderwerp, >>

Filmmaker Richard Dols

'Voor de stilte'

3 september
19.00-21.30 uur
Podiumzaal Pier K
Raadhuisplein 9,
Hoofddorp

Aanmelden kan via:
www.hospicebardo.nl
of per mail:
info@hospicebardo.nl

hebben het er liever niet over. Daarom weten we niet goed meer hoe we afscheid moeten nemen. Terwijl dat ook bij het leven hoort.”

Daarnaast wordt de film ingezet als scholingsmateriaal. “Er wordt een proefles gemaakt voor middelbare scholen, er zijn zelfs plannen om delen te gebruiken voor basisscholen. Daar zou ik zelf niet zo snel aan hebben gedacht, maar

er bleek wel degelijk belangstelling voor.” Ook zorgopleidingen en opleidingen in de palliatieve zorg kunnen veel hebben aan het document.

Wilt u de film zien?

Kijk op www.voordestilte.nl voor meer informatie en een trailer. U heeft ook de mogelijkheid de film bij te wonen in de podiumzaal van Pier K, op woensdag 3 september. Toegang is gratis. Richard Dols is

zelf aanwezig bij deze gelegenheid, die meteen de aftrap vormt van een serie bijeenkomsten voor belangstellenden en verdiepingsmodules voor professionals. Op www.hospicebardo.nl vindt u uitgebreidere informatie over het programma.

Al met al een leerzaam project, ook voor Dols zelf. “Jaag je dromen na en geniet van iedere dag. Clichés, maar daarom niet minder

waar, ondervond ik tijdens het filmen. Verder denk ik dat andere vakgebieden in de zorg veel kunnen leren van de manier waarop hospices met hun gasten omgaan. Een luisterend oor, echte aandacht; iets wat in andere instellingen vaak niet lukt. Toch zouden ze het daar ook moeten proberen, vind ik. Het neemt de ziekte misschien niet weg, maar maakt iemand mentaal veel sterker.”

Genieten van de natuurlijke omgeving van Bardo

Wat konden we genieten van een prachtig voorjaar en warme zomer. Hopelijk duurt die nog even voort. Als het enigszins kan gaan onze vrijwilligers op pad met de gasten die daar de energie voor hebben. Dit zijn vaak hele fijne uitstapjes, de natuur in, vooral de Geniedijk is populair, of naar het dorp voor een verse haring of een boodschap. Dit is waar het om gaat in Bardo, de kleine geluksmomentjes.

De heer Jagtman, geportretteerd in ‘Voor de stilte’

In de film ‘Voor de stilte’ komen 8 mensen aan het woord die vertellen over hun leven in het hospice. Eén van hen is de heer Jagtman, hij verblijft in Bardo Hospice. We vroegen hem hoe het was om mee te werken aan de film.

“Ik vond het prettig om mee te werken, het ging prima. Ook was het fijn om iets te kunnen betekenen voor Bardo. En toen ik Richard leerde kennen vond ik het ook fijn voor hem. Ik gun hem dat hij succes heeft met de film. Het is een fantastische knaap, hij is het meer dan waard. Tijdens het filmen is hij zelfs nog met me meegegaan naar mijn biljartclub, waar ik nog een paar keer ben geweest toen ik net in Bardo verbleef.

Het was confronterend om mezelf terug te zien, mijn stem is anders dan ik gewend ben. Ik ben ook wel trots op het resultaat en trots om mee te doen. Ik voel me vereerd om bij te dragen aan deze documentaire. Ik kan ook mijn bijdrage leveren door te laten zien hoe het leven in een hospice is. Ik heb het al zo vaak gezegd: Hospice Bardo is het paradijs op aarde. Zo voel ik het!

Ik geniet van kleine dingen, van de zorg die ik van alle medewerkers krijg, van arts, tot verpleegkundige of vrijwilliger. Allemaal zo bereid om de gasten hier optimaal te laten functioneren. Een smile, die niet verder dan mijn oren kan krijg ik daarvan, zo fantastisch! Er is geen enkele uitzondering. Dat doet je zo goed, dat pakt je!

Zo was er een tijdje geleden een concert van pianist Rob van Dijk in De Meerse, waar een van de verpleegkundigen me mee naartoe nam. Ik ben een enorme muziekliefhebber, dat weet iedereen hier, al mijn muziek heb ik hier grijs gedraaid. Het bleek een optreden met een big band te zijn, waar ik enorm van hou. Ik wist het niet, was zo verrast.

Wat ik nog kwijt wil is dat hier verblijven voor mij zo fantastisch is, het betekent veel voor me. Met de film kan dat ook aan anderen worden getoond. Het heeft me zo goed gedaan. De zorg voor mij, voor mijn vrouw en gezin. Je kunt er emotioneel van worden. Ik heb genoten van het meewerken aan de film. Ik kan alleen maar zeggen: zorg dat je de film gaat zien.”

De heer Jagtman is kort voor deze nieuwsbrief gedrukt werd, overleden.

Heeft u ook een mooie ervaring of bijzonder verhaal over de zorg van Bardo in de laatste fase en wilt u dit met ons delen in de Nieuwsbrief?

Stuur een mail naar info@hospicebardo.nl

Eric van Limpt, vrijwilliger en creatief talent in beeld

Bij het 10-jarig bestaan van Bardo in 2011 zochten we een edelsmid die een bedankje kon maken waarmee we onze jubilarissen in het zonnetje konden zetten. We vonden Eric van Limpt, van Icaelo Jewellery, uit Hoofddorp. Hij was direct enthousiast en maakte speciaal voor Bardo twee verschillende zilveren spelden. Unieke ontwerpjes waarin verbinding centraal staat. Gegrepen en gefascineerd door het werk van Bardo besloot Eric om zelf vrijwilliger te worden. Sinds ruim een jaar is hij zorgvrijwilliger. In de huiskamer praat Willeke, medewerker pr en communicatie met hem...

Hoe heeft kennismaken met Bardo invloed gehad op hoe jij naar dingen kijkt?

Het werk bij Bardo heeft ervoor gezorgd dat een aantal dingen op hun plek zijn gevallen. Het heeft voor verdieping gezorgd. Ik kijk anders naar zaken. Ik kijk naar het gedrag van mensen en ben meer in staat om mensen te laten zijn hoe ze zijn. De opvoeding die ik heb gekregen heeft daarin wel veel geholpen. Ik oordeel niet snel. Door het werken bij Bardo is er meer balans dan voorheen. In mijn werk als goudsmid begeef ik me in het wereldje van 'glitter en glamour'. De sieraden die ik maak zijn exclusief, in tegenstelling tot datgene wat je bij de juwelier koopt. In deze wereld van exclusiviteit brengt werken bij Bardo rust. En misschien klinkt het gek, het brengt veel plezier. Het werken met andere vrijwilligers en verpleegkundigen is heel fijn. Hoe ernstig de situatie in Bardo ook kan zijn, ik zit altijd vrolijk, heen en terug, op de fiets. De overgang tussen mijn werk en het werk als vrijwilliger bij Bardo gaat vloeiend. Soms zit ik het ene moment nog met klanten te praten en ben ik een kwartier later hier iemand aan het helpen. Ik kan echt naar mijn volgende dienst uitkijken.

Wat maakt dat je je zo thuis voelt in beide werelden?

Wat mij heel erg aanspreekt is hoe iedereen hier is. Zonder grenzen, er is geen beschermingsconstructie. Hier gaat het direct ergens over, praten over het weer of koetjes en kalfjes slaan we vaak over. Wat raakt mensen nou echt? Mensen zetten je ook aan het denken. Een gast vroeg me laatst: "Goh, Eric, wat is nou echt belangrijk?" Antwoorden heb ik dan niet, maar het leidt wel tot nadenken. Dat is waardevol. Maar ook in mijn werk als goudsmid krijg ik soms vragen waar de aanleiding een verdrietige gebeurtenis is. Bijvoorbeeld om van de trouwringen van overleden ouders een nieuw sieraad te maken. Of laatst de vraag van een klant om iets te maken voor de as van haar overleden man. Dat werd een houten urn, belegd met zilver. Geen enkel stuk hout is hetzelfde, daarom werk ik graag met hout, maar ook met andere natuurlijke materialen. Andere klanten zagen de urn bij me staan en reageerden enthousiast. Naar aanleiding van deze opdracht is er nu een collectie urnen ontstaan waarbij de klant zelf invulling kan geven aan het eindresultaat.

Je bent ook op een andere manier betrokken bij Bardo, vertel eens...

Voor de veiling die wordt gehouden op de jaarlijkse Bardo golfdag, 1 oktober as. heb ik een hanger ontworpen in wit en geelgoud met diamantjes. Wat deze hanger voor Bardo gaat opbrengen is nog spannend. Het is de verwachting dat er volop geboden gaat worden op dit sieraad, de opbrengst van deze dag komt ten goede aan de zorg in Bardo.

Wil je meer van het werk van Eric zien? Kijk op www.icaelo.com

Geef om Bardo - nu nog makkelijker

Sinds 1 januari van dit jaar, is het door een verandering in de wet makkelijker gemaakt om periodiek te schenken aan een goed doel. U hoeft hiervoor niet langer een notariële akte te laten opmaken, terwijl het fiscale voordeel blijft. Het geschonken bedrag is aftrekbaar van de inkomstenbelasting. Bovendien kunt u binnenkort op onze nieuwe website online een donatie doen. Via een donatieknop is het heel eenvoudig en veilig om een bedrag over te maken aan Bardo. Dit kan eenmalig, maar u kunt ook aangeven dat u periodiek een bedrag wilt doneren.

Tot slot willen we u erop wijzen dat binnen afzienbare tijd de acceptgiro uit het betalingsverkeer verdwijnt. Geven via een automatische incasso is gemakkelijk, veilig en kosteloos. Wij verzoeken u daarom nu al zoveel mogelijk over te stappen naar automatische incasso.

Wilt u meer weten?

U kunt met uw vragen terecht bij Nicole Arens, financiële administratie, 020-3334700

Vers fruit

Iedere zaterdag krijgen wij lekker rijp fruit van groentemannen Rob en Stefan Blom. Zij staan wekelijks op diverse markten in Hoofddorp en omgeving. Onze koks maken er de lekkerste smoothies en fruitsalades van. Zeker tijdens warme dagen een frisse verwennerij voor onze gasten! Wat een heerlijk initiatief!

Vertel eens...

Eveline van Zweeden - HAIO stagiair bij Bardo

“Ik zit nu in het tweede jaar van de huisartsenopleiding op de Universiteit van Amsterdam. Deze opleiding duurt 3 jaar, 4 dagen per week in praktijk en 1 opleidingsdag. In het eerste en het derde jaar van de opleiding loop je met een huisarts mee. Het tweede jaar is verdeeld in 4 stages, hiervoor mag je je voorkeur opgeven. Het hospice had mijn voorkeur en met mij vele medestudenten. Een stageplaats in het hospice is erg populair en gewild. Omdat het palliatieve spectrum pas in het derde jaar van de huisartsenopleiding aan bod komt wil je graag deze kennis opdoen. In de huisartsenpraktijk zal palliatieve zorg een steeds grotere rol gaan innemen.

Wat als eerste opvalt bij Bardo is dat het er zo mooi is. Verder valt me op hoeveel aandacht en zorg iedereen krijgt. Er is zoveel toewijding van iedereen. Of je nou de vrijwilligers, verpleegkundigen of artsen aan het werk ziet, iedereen is zeer gemotiveerd. De kennis die ik van de artsen overgedragen krijg, is heel waardevol.

De stage bij Bardo overstijgt mijn verwachting. Ik heb meer geleerd dan ik dacht. Naast de medische kennis weet ik nu ook veel beter wat er nog meer mogelijk is in palliatieve zorg, naast hospice zorg. De ondersteuning thuis, door de casemanagers, bijvoorbeeld. Ook heb ik andere inzichten gekregen, er wordt verder gekeken dan alleen de medische benadering. De aandacht voor het gezin rondom de patiënt is ook iets wat ik hier heb meegekregen.

Mijn volgende stage is in de psychiatrie. Volgend leerjaar ga ik weer terug de huisartsenpraktijk in. Het belangrijkste wat ik meeneem is dat er zoveel mogelijk is in de palliatieve zorg en dus ook in de laatste fase van het leven.”

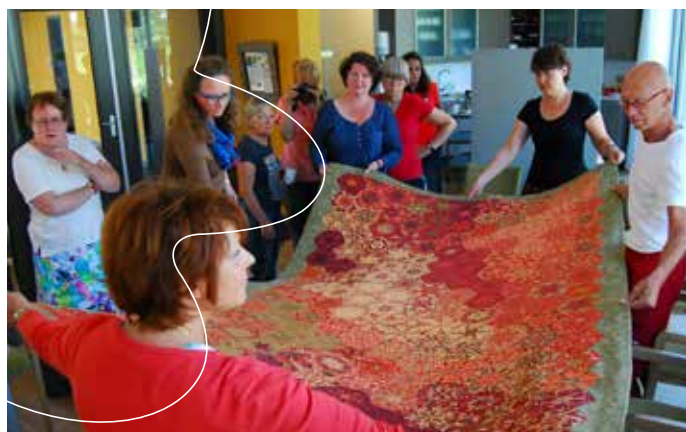
Winkeliers Toolenburg sparen voor Bardo

Wanneer u wel eens een boodschap doet in het Hoofddorpse winkelcentrum Toolenburg heeft u ze vast al eens op de toonbank zien staan: de glazen potten waarin u uw kleingeld of fooi kunt doneren voor Bardo. Al jaren zijn Bruna, Vishandel Pierre, Keurslagerij Kroezen en Bloemenstudio Pierrot op deze manier trouw sponsor van Bardo. Ook kunt u bij Pierrot een Bardo beertje kopen voor € 5.

Deze actie levert per jaar een mooi bedrag op. Dank jullie wel voor dit fijne initiatief!

Op de foto vlnr. de deelnemende ondernemers Pierre de Boer, Ronald Kroezen, Marscha Kant en Marcel Hoogveen.

Een nieuw kleed voor Bardo

Als iemand in Bardo is overleden, gaat het afscheid gepaard met bepaalde rituelen. Eén hiervan is de uitgeleide, het moment dat een overleden gast het huis verlaat. Tijdens de uitgeleide wordt een kleed over de baar/ kist te leggen. Het kleed dat tot voor kort gebruikt werd, had zijn beste tijd gehad. Het was hoog tijd voor vervanging. Meerquilters uit Nieuw Venne werden door de spirituele commissie van Bardo gevraagd of zij deze grote klus aandurfd. Aangezien zij ervaring hebben in het maken van quilts voor een goed doel, gingen zij vol enthousiasme aan de slag. Stoffen werden gekozen, patronen werden bedacht. Denk hierover niet te licht, wiskundige berekeningen waren nodig om tot de juiste afmetingen te komen, bestaande uit driehoekjes die tezamen zeshoeken vormen. Door het rangschikken van de zeshoeken ontstaat een mooi patroon. Ook hiervoor gebruiken zij een ingenieuze techniek met spiegeltjes om het patroon te bepalen. In totaal hebben 12 dames maandenlang met veel vakkennis en geduld en vooral liefde aan de quilt gewerkt.

Nast de voorkant die gebruikt wordt op de baar, heeft het kleed ook een mooie achterkant, speciaal ontworpen om op het bed van de overledene te leggen. Het kleed kan nu dus op twee manieren worden gebruikt.

Het eindresultaat is prachtig, we zijn enorm blij met de quilt die zelfs een naam heeft gekregen van de maaksters: "Meerstemmig", vanwege de afkomst (gemaakt in Haarlemmermeer) de naam van de quilters is Meerquilters en vanwege de meerdere stemmen die een zegje hebben gehad in het ontstaan van dit kleed.

'Café Doodgewoon' met Laura Maaskant

In 'Café Doodgewoon' drinkt u koffie met een lach en een traan. Hier is praten over de dood de normaalste zaak van de wereld. Het hoort bij het leven. Doodgewoon eigenlijk en toch heel bijzonder. Het is een ontmoetingsplaats waar lotgenoten, mantelzorgers en vrijwilligers in de palliatieve zorg elkaar in een gemoedelijke sfeer kunnen ontmoeten en dat wat hun bezig houdt bespreekbaar maken. Elke bijeenkomst staat een ander thema centraal. Op maandag 29 september 2014, 19.30 - 21.30 uur is er een Café Doodgewoon in het Adamas Inloophuis, Eugenie Previnaireweg 61, 2151 BB Nieuw-Venep.

'Leef' De twintigjarige Laura Maaskant weet dat ze nooit meer beter zal worden nadat geconstateerd is dat de kanker, die haar als jong meisje trof, ongeneeslijk terug is. Laura wijst behandelingen af en kiest voor kwaliteit van leven; met haar vrienden, familie en haar werk. Ze publiceerde in mei 2014 haar debuutroman 'LEEF'. Deze avond vertelt ze over hoe ze zo optimaal mogelijk geniet van de tijd die haar nog gegeven is. Hoe ze elke dag intens beleeft. Hoe ze LEEFT! 'Café Doodgewoon' wordt georganiseerd door het Netwerk Palliatieve Zorg. **Wilt u erbij zijn?** Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar mariette@adamas-inloophuis.nl onder vermelding van 'Aanmelding Café Doodgewoon'. *Toegang is gratis.*

Vriend worden

Voor minimaal € 25,- per jaar bent u donateur, steunt u ons werk en ontvangt u de nieuwsbrief met de ontwikkelingen en achtergrondinformatie.

Een eenmalige donatie is natuurlijk ook van harte welkom.

Kijk op www.hospicebardo.nl of bel met 020 333 47 00.

Sponsorbijdragen

NAAM	SCHENKING
Apotheek Veen	750,-
Familie de heer R.P. van Zandvoort	610,-
De heer J. de Jong	1.000,-
Mevrouw T.J.M. van Maanen	250,-
Mevrouw N. Zwart	250,-
De heer W.A. Groen	485,-
De heer A. Vermeer	1.200,-
Mevrouw S. Smit	60,-
Nalatenschap	15.374,-

Bardo golfdag - laatste kans!

Op woensdag 1 oktober organiseert de Stichting Vrienden van Hospice Bardo voor de vijfde keer haar jaarlijkse Bardo golftoernooi. Het wordt een fantastische dag, vol vermaak, lekker eten en drinken en 18 holes lopen bovendien. De opbrengst van deze dag komt ten goede aan de zorg in Bardo. Er zijn nog enkele flights beschikbaar! **Doet u mee?** Aanmelden kan via willeke.vanuden@hospicebardo.nl

Boekentip Leef!

Laura Maaskant

In het boek schrijft Laura over haar leven en hoe zij dit vorm geeft met de wetenschap dat zij niet meer beter wordt. "Ik leef alsof elke dag mijn eerste dag is, over die verwondering schrijf ik graag. Wat gebeurt er als op jonge leeftijd de weg naar de toekomst is geblokkeerd? Hoe haal ik zoveel mogelijk uit mijn leven? Wensen en dromen worden vervuld en alle details die het leven mij laat zien, maken mijn leven tot een kunstwerk, vol felle, levendige kleuren."

Laura is gastspreker tijdens 'Café Doodgewoon', op 29 september in het Adamas Inloophuis. Voor meer info zie pagina 5 van deze Nieuwsbrief.

Bardo in cijfers

Bardo in cijfers, 1e helft 2014

Opnames	40
Gem. leeftijd bij opname	76 jaar
Jongste gast	50 jaar
Oudste gast	95 jaar
Overleden	38
Ontslagen	2
Gemiddelde opnameduur	30 dagen
Kortste opnameduur	1 dag
Langste opnameduur	195 dagen
Komend van thuis	21
Komend van ziekenhuis	17
Komend van elders	2

Aan deze nieuwsbrief werkten mee: Anja Schaller (opmaak), Lia Marmelstein - de Koning, Kees van der Veer, Annet Vrielink (fotografie), Willeke van Uden (redactioneel)

Stichting Vrienden van Hospice Bardo, Burgemeester Jansoniusshof 11, 2131 BM Hoofddorp
T 020 333 47 00 F 020 333 47 01 E info@hospicebardo.nl I www.hospicebardo.nl
IBAN NL89 RABO 0324 5720 93 BIC RABONL24 KVK 34 15 98 71

Nieuwsbrief Augustus 2014
Bladzijde 6 / 6